

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1169/2018

Laki

opintotukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opintotukilain (65/1994) 7 §:n 9 momentti, 7 c §:n 1 ja 2 momentti, 10 ja 11 §, 15 §:n 2–4 momentti, 15 d §:n 1 momentti, 19 §:n 2 momentti, 22 § ja 25 b §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 9 momentti laissa 539/2017, 7 c §:n 1 ja 2 momentti ja 11 § laissa 960/2017, 10 § laissa 792/2007, 15 §:n 2–4 momentti ja 19 §:n 2 momentti laissa 4/2017, 15 d §:n 1 momentti laissa 1243/2013, 22 § laeissa 1427/2001 ja 706/2008 ja 25 b §:n 1 momentti laissa 706/2008, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 4/2017 kumotun 11 a §:n tilalle uusi 11 a § seuraavasti:

7 §

Opintotukeen oikeuttava aika

Muussa oppilaitoksessa kuin korkeakoulussa opiskelijalla on oikeus opintotukeen säännönmukaiselle opiskeluajalla. Säännönmukaisen opiskeluajan päätyttyä opintotukea voidaan myöntää enintään 12 kuukauden ajalle. Säännönmukaisella opiskeluajalla tarkoitetaan ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa enintään neljää vuotta ja muissa opinnoissa opinnoille säädettyä pidentämätöntä opiskelu- tai suoritusaikaa taikka opetussuunnitelman tai opetusohjelman mukaista suoritusaikaa, jos suoritusajasta ei säädetä laissa.

7 c §

Lukuvuoden tukikuukausien määrä

Opintotuki myönnetään Suomessa:

- 1) korkeakoulututkintoa varten yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa;
- 2) ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa ja ammatillista perustutkintoa varten sekä lukiokoulutuksessa ja siihen valmistavassa koulutuksessa kymmeneksi kuukaudeksi lukuvuodessa.

Opintotuki voidaan hakemuksesta myöntää 1 momentissa säädettyä lyhyemmäksi ajaksi. Opintotuki voidaan hakemuksesta myöntää myös 1 momentissa säädettyä pidemmäksi ajaksi, jos opiskelija osoittaa harjoittavansa opintoja lukuvuoden aikana sitä pidemmän ajan. Lukiokoulutuksessa opintotuki voidaan myöntää kesä- tai heinäkuulle vain, jos opiskelija suorittaa oppilaitoksessa lukion oppimäärään sisältyviä opintoja.

10 §

Opintorahan myöntäminen

Opintoraha myönnetään opiskelijalle, jolle 1 luvun mukaan voidaan myöntää tämän lain mukaista opintotukea.

Opintorahaa ei kuitenkaan myönnetä oppimateriaalilisää lukuun ottamatta opiskelijalle, jonka elatusta varten maksetaan lapsilislain (796/1992) mukaista lapsilisää taikka vastavaa etuutta ulkomailta.

11 §

Opintorahan määrä

Opintorahan määrä kuukaudessa on:

- 1) vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 38,66 euroa, kun opiskelija on alle 20-vuotias, sekä 81,39 euroa, kun opiskelija on täyttänyt 20 vuotta;
- 2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle 101,74 euroa, kun opiskelija on alle 18-vuotias, sekä 250,28 euroa, kun opiskelija on avioliitossa tai täyttänyt 18 vuotta;
- 3) 12 §:n mukaisesti opintorahan huoltajakorotukseen oikeutetulle opiskelijalle 325,28 euroa.

Jos opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 21 800 euroa vuodessa, korotetaan 1 momentissa säädettyä opintorahan määrää seuraavasti:

- 1) 38,66 euron opintorahaa enintään 59,01 eurolla;
- 2) 81,39 euron opintorahaa enintään 101,74 eurolla;
- 3) 101,74 euron opintorahaa enintään 101,74 eurolla.

Edellä 2 momentissa säädetty korotus pienenee jokaista tulorajan ylittävää täyttä 2 180:tä euroa kohden 10 prosenttiyksikköä. Korotusta ei makseta, jos 2 momentissa tarkoitettujen tulojen yhteismäärä ylittää 41 100 euroa.

Opiskelija on oikeutettu määrältään samaan opintorahaan kuin vanhempansa luona asuva opiskelija, jos opiskelija asuu vanhemmaltaan vuokraamassaan tai vanhempansa omistamassa asunnossa, joka on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto.

Oikeus korkeampaan opintorahaan iän perusteella alkaa sen kuukauden alusta, jona tuensaaja täyttää säädetyn iän.

Edellä 1 momentin 3 kohdan mukaiseen opintorahaan sisältyy huoltajakorotus, jonka määrä on 75 euroa kuukaudessa.

Edellä 2 momentin 1 ja 3 kohdan mukaisia korotettuja opintorahoja voidaan korottaa oppimateriaalilisällä, jonka määrä on 46,80 euroa kuukaudessa.

11 a §

Oikeus oppimateriaalilisään

Opiskelijalla on oikeus oppimateriaalilisään, kun:

- 1) opiskelija suorittaa 4 §:n 3 momentin 1, 2 tai 5 kohdan mukaisia opintoja tai on 4 a §:n mukaisessa koulutuksessa; ja
- 2) opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 41 100 euroa; ja
- 3) opiskelija saa 11 §:n 2 momentin 1 tai 3 kohdan mukaista korotettua opintorahaa tai opiskelija on alle 17-vuotias.

Opintolainan valtiontakaus

Valtiontakaus myönnetään myös:

1) opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta ja joka ei vanhempiensa tulojen perusteella ole oikeutettu opintorahaan;

2) muualla kuin vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle, jonka elatusta varten maksetaan lapsilisää ja jonka vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on alle 64 400 euroa vuodessa; tai

3) opiskelijalle, jolle ei 20 §:n mukaan myönnetä opintorahaa.

Opintorahaa saavalle korkeakouluopiskelijalle valtiontakaus myönnetään ilman erillistä hakemusta. Aikuiskoulutustukea saavalle valtiontakaus voidaan myöntää muihinkin kuin 4 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin.

Valtiontakaus ei myönnetä vanhempansa luona asuvalle opiskelijalle, jonka elatusta varten maksetaan lapsilisää. Valtiontakaus ei myöskään myönnetä opiskelijalle:

1) joka on suorittamassa vapausrangaistusta; tai

2) jonka opintolaina on takausvastuun perusteella Kansaneläkelaitoksen perittävänä, ellei Kansaneläkelaitos erityisestä syystä toisin määrää.

Opintolainahyvitys opintojen viivästyessä

Opintolainansaaja on oikeutettu opintolainahyvitykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on 15 c §:ssä säädettyä pidempi, jos lainansaaja on mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettuna aikana:

1) ollut suorittamassa asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelusta;

2) saanut sairauden perusteella sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai korvausta taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä; tai

3) saanut lapsen hoitamisen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

Vanhempien tulojen huomioon ottaminen

Opiskelijalla on oikeus 11 §:n 1 momentin mukaiseen opintorahaan ja 14 §:n mukaiseen asumislisään, jos vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 43 000 euroa vuodessa. Opintorahaa ja asumislisää vähennetään jokaista tulorajan ylittävää täyttä 1 070:tä euroa kohden viisi prosenttiyksikköä.

Veronalaiset tulot

Opiskelijan veronalaisella tulolla tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa, mitä tuloveroissa (1535/1992) säädetään veronalaisesta pääomatulosta ja ansiotulosta. Opiskelijan ulkomailla saamat tulot rinnastetaan tuloveroissa tarkoitettuihin veronalaisiin tuloihin, jos vastaavanlainen tulo Suomessa saatuna olisi veronalainen.

Opiskelijan vanhempien veronalaisella tulolla tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa, mitä tuloverolaissa säädetään veronalaisesta pääomatulosta ja ansiotulosta. Opiskelijan vanhempien tulot otetaan huomioon viimeksi toimitetun valtionverotuksen tietojen perusteella verotuksen päättymisen jälkeen seuraavan vuoden alusta. Vanhempien ulkomailla saamat tulot rinnastetaan tuloverolaissa tarkoitettuihin veronalaisiin tuloihin, jos vastaavat tulot Suomessa saatuina olisivat veronalaisia. Hakijan tulee esittää selvitys vanhempiensa ulkomailla saamista tuloista siltä vuodelta, jonka verotustietojen pohjalta tulot muutoin otetaan huomioon opintotukea myönnettäessä tai tarkistettaessa. Jos vanhempien taloudellinen tilanne on verovuoden jälkeen olennaisesti muuttunut, muutokset voidaan ottaa 25 b §:n mukaisesti huomioon tukea myönnettäessä.

25 b §

Opintotuen tarkistaminen vanhempien tulojen muuttuessa

Opiskelijan vanhempien taloudellisen tilanteen katsotaan olennaisesti muuttuneen, jos vanhempien tulot ovat viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen muuttuneet vähintään 20 prosenttia. Kun opintotuki on hakemuksesta myönnetty tai tarkistettu edellä tarkoitettujen muuttuneiden tulojen perusteella kevätlukukauden aikana, tukea voidaan maksaa niiden perusteella saman vuoden loppuun. Kun opintotuki on hakemuksesta myönnetty tai tarkistettu edellä tarkoitettujen tulojen perusteella syyslukukauden aikana, tukea voidaan maksaa niiden perusteella seuraavan kalenterivuoden loppuun.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2019. Lain 11 §:n 2 ja 3 momentti, 19 §:n 2 momentti, 22 § ja 25 b §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan jo 1 päivänä tammi-kuuta 2019.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho